

GLEMMER DU

TÅRNBY KOMMUNES LOKALHISTORISKE TIDSSKRIFT SEPTEMBER/OKTOBER

I LYS OG SKYGGE

Mogens Strunges fotos

NUMMER 5 - 2023

Forsidefoto: Tårnby Kirke spiller en sekundær rolle i de fleste af præstens fotografier. Kirken er med som baggrund, som skygge og som kontrast. Her ses præstegårdens bagside med vaskehus, tørresnor og privatliv fanget i en skygge fra det omgivende plankeværk. Fotograf: Mogens Strunge

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10381

Fotos:

Alle fotografier er taget af Mogens Strunge og er gengivet efter de originale negativer affotograferet af Flemming Lamberth.

*Besøg vores
nye hjemmeside*

Hvis du vil vide mere

Tjek arkivets del af bibliotekets hjemmeside på "lokalarkiv.taarnby.dk"

Copyright

Ophavsretten på billederne og illustrationerne tilhører Tårnby Stads- og Lokalarkiv, en anden institution eller en professionel fotograf. Fotografierne må ikke bruges i andre sammenhænge uden tilladelse. Har du brug for et billede eller en illustration, kan du henvende dig til Tårnby Stads- og Lokalarkiv.

For enkelte billeder har det været umuligt at finde frem til den retmæssige ophavsretsindehaver. Dersom Tårnby Stads- og Lokalarkiv krænker ophavsretten, er det ufrivilligt og utilsigtet. Såfremt du mener, der er materiale, der tilhører dig, bedes du derfor kontakte arkiv.hb@taarnby.dk

Tidsskriftet Glemmer Du er udgivet af:
© Tårnby Kommunebiblioteker, Lokalarkivet

ISSN 1397-5412

Tidsskriftet GLEMMER DU

Tekst og redaktion: Lone Palm Larsen

Layout: Susan Thrane Lund

Provst og sognepræst Mogens Strunge virkede ved Tårnby Kirke fra 1927-1962. Han er afbilledet foran Tårnby præstegård. Han har muligvis selv taget billedet med kameraets selvudløser – de første former for selfies, hvor fotoet ikke var et billede ind i et spejl. **Foto:** Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10561

I LYS OG SKYGGE

Mogens Strunges fotos

I 1927 får Tårnby Kirke en ny præst, Mogens Strunge. Han kommer til at virke indtil 1962, hvor han går på pension. Han er meget optaget af Tårnbys og Amagers historie, som han udgiver små hæfter om. Hans anden fritidsinteresse er fotografering. Han har efterladt sig mere end 11.000 dias og negativer, som er på arkivet.

En betydelig del af billederne har præstegårdens have som motiv, men også præstegården og kirken er godt repræsenteret. Generelt er de meget svære at tidsfæste, men Mogens Strunge synes at have fotograferet helt fra de første år som præst og lige til sin pensionering.

I løbet af det seneste år har lokalarkivet i samarbejde med en frivillig affotograferet de mange dias og negativer. Du kan her se et udvalg af de sort-hvide billeder, som viser Mogens Strunges fascination af det kunstneriske.

PRÆSTEN

Mogens Jensen Strunge blev født i 1892. Han var opvokset på en gård i en lille landsby, Tovstrup ved Skanderborg. Hans far døde allerede i 1901, og hans mor døde året efter han var blevet præst ved Tårnby Kirke. Mogens Strunge blev gift med Elise Olsen i 1923. I 1924 fik de datteren, Birgit. I 1927 flyttede familien til Tårnby Præstegård, hvor Mogens Strunge først var præst og fra 1952 provst, indtil sin pension i 1962. Han døde i 1970.

FAMILIEN

I arkivets samling er der kun få familiebilleder i forhold til den store mængde af billeder. Fotografierne kan være sorteret fra, inden arkivet har fået de resterende. Men ud fra samlingen skulle man ikke tro, at præsten var gift og havde en datter, heller ikke at han havde et socialt liv. Måske har hans fotointeresse også været for at få alenetid eller måske var familien træt af at stå model. Der er en del fotografier af hans hunde – oftest i periferien af fotoet, men også som hovedmotiv.

Den lyse husmur med en mørk døråbning, hvor præstefruen, Elise Strunge, står halvt inde og halvt ude.

Hundene ligger roligt i sollyset, mens formiddagens skygger tegner sig på den hvidkalkede mur. Fotograferet inden 1960, hvor vaskehuset til højre blev revet ned og en ny bygning opført mellem præstegården og længen med konfirmationsstuen.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10369

Et af de mere sjældne fotos med Mogens Strunge og hans datter, Birgit. En lille skygge fra dueslaget på vaskehusets facade har sneget sig ind på billedet.

En høne med sin kylling ligger i døråbningen. Fotograferet kort efter Strunge blev præst i Tårnby.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10366 - beskåret

UDVALGT

Det er ikke de repræsentative fotografier, der er udvalgt. Her vises det særlige, det spændende og det atypiske. Der er her kun valgt blandt de sort-hvide fotografier, som formentlig er de ældste af Mogens Strunges fotografier. Langt de fleste fotografier ligner de tre fotos her.

Præstegården set fra haven – næsten samme vinkel i forskellig afstand på de tre fotos. Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, F59

Lidt længere væk fra præstegården. Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, F59

Endnu et foto af de samme træer med større distance til huset. Der er flere fotos med næsten samme motiv end vist her. Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, F59

ET BEVIDST SELVPORTRÆT

Normalt vil en fotograf ikke have sin egen skygge med på billedet, men Mogens Strunge leger med skyggen som et selvportræt eller en slags selfie. Mogens Strunge har fotograferet kirkemuren mellem præstegården og Tårnby Kirke, hvor hans fulde skygge ses. Skyggefotografierne og selvportrætterne med og uden kamera er et lille tema blandt de mange tusinde af præstens fotografier. **Foto:** Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10368

HVERDAGEN SOM MOTIV

Det hvide vasketøj hænger på bagsiden af præstegården og bag ved vaskehuset, som for længst er nedrevet. Mogens Strunge har fanget det lyse undertøj i kontrast til skygge fra plankeværket. De normalt usynlige hverdagsting har været et motiv lige ved hånden. Motivet med vaskehuset og Tårnby Kirke er brugt mange gange, men kun én gang er vasketøjet med som kontrast. Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10371

MED SOLEN I SYD

Tårnby Kirke fremstår som silhuet, da solen står næsten i syd. Længen med konfirmationsstuen sætter en skarp skygge hen over gårdspladsen. De to bygninger danner mørke kantede figurer i billedet. De lysende uldne skyer står som modsætning. Motivet er ikke Tårnbys historiske kirke, men formerne den skaber sammen med præstegårdens længe.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10392

SKYER OG SKYGGER

De lyse skyer over præstegårdslængen og de mørke skygger fra træer og buske bevæger sig hen over den brolagte gårdsplads. Som fotograf er Mogens Strunges motivvalg det samme i tusindvis af fotos – de nære omgivelser. Til gengæld forandrer skyggerne, lyset og årstiderne hele tiden ved udtrykket. **Foto:** Tårnby Stads- og Lokalkarkiv, B10380

BLADENES SKYGGER

Det kan måske synes underligt at fotograferer præstegårdens nære omgivelser i det uendelige. Men det er den fotografiske legen med lys og mørke, der er Mogens Strunges ærinde.

En åben dør skaber kontraster mellem lys og mørke. Den åbner for at gætte på, hvad der sker på den anden side af døråbningen. Det giver en lidt melankolsk eller poetisk stemning på billedet.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10372

SKYGGER PÅ MUREN

Valget af motiv er lige uden for døren. Han ser på sine vante omgivelser på en ny måde, når han tager fotografiapparatet frem. Det er ikke en kærlighed til præstegårdens træer, Tårnby Kirkes mure eller gelænderet til embedsboligen.

Det er det kunstnerisk undersøgende blik på detaljer, de aftegnede skygger og årets gang. Dengang var dørene til præstegården udført individuelt – det var håndværk. En gammel gård kan derfor næsten altid genkendes på dørens udformning og de små vinduer, der gav lys i forstuen.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10373

DET LUKKEDE SIMPLE

Det er sjældent, at motivet udgør et helt rum eller en bygning i sin helhed. Det er detaljerne, der indfanges. De forskelle som det lyse og det mørke i billedet bringer. Kontrasterne, som solens stråler giver, og skyggerne når lyset rammer et objekt. Solen skinner gennem vinduet på parketgulvet. En dør med fyldning med en flot udformet karm omkring og høje paneler ses i et hjørne af rummet. Der er opstillet en stribe stole på rad langs væggen. I venstre hjørne hænger et ikon af Jesus med kongekrone. **Foto:** Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10378

DET ÅBNEDE FYLDTE

En stor del af de forholdsvis få billeder inde fra præstegården udgøres af døre, døråbninger og vinduer. Han har en stor fascination af at skildre det på den anden side af vinduet eller døren.

Fra den mørke gang får vi et indblik i Morgens Strunges temmelig fyldte arbejdsværelse, hvor andre rum står næsten tomme. På dørkarmen sidder små sedler – måske med præsten gøremål eller med ideer til hans næste prædiken. Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10379

VINTERTRIST

På præstegården er der flere hunde. Indimellem bliver de portrætteret. Hundene skildres så næsten med menneskelige egenskaber. De kommer til at udtrykke en følelse eller en stemning. Det er nok også lettere at gøre hundene til genstand for fotografering end familien, som har andre gøremål end at sidde model, når det passer ind i præstens tid. Hunden synes at udtrykke en længsel efter at komme udenfor og efter en ende på vinteren. **Foto:** Tårnby Stads- og Lokalarliv, B10382

SOMMERDOVEN

Det svære valg at være inde eller ude – den åbne dør har gjort det muligt for hundene selv at vælge i sommerens varme solstråler. Det ligner det rene dagdriveri.

Hundene er af racen dansk-svensk gårdhund, som var typiske på alle gårde før i tiden. Hunderacen blev brugt til vagthund, hvor den bundet som lænkehund kunne advare om ubudne gæster. Den er også god til at fange rotter og mus, hvilket på en gård også er en god egenskab, så kornet ikke blev spist af andre end husholdet. Racen er også god som selskabshund og kræver megen aktivitet. Præstens hunde har dog fået al for meget af spise og har måske også for få opgaver og pligter på præstegården. **Foto:** Tårnby Stads- og Lokalkiv, B10383

DET TUNGE

Det mørke inde i præstestuen spiller op mod det lyse ude. Bag de tunge vintergardinerne holdes varmen, mens de nøgne vintertræer findes på den anden side af forsatsvinduerne.

Præsten har for det meste to årstider på sine billeder – sommer og vinter. Der er ikke mange fotografier af forår med træer i knop eller efterår med bunker af nedfaldne blade. Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10386

DET LUFTIGE

[Sommeren kommer indendørs hos præsten med de lette og luftige gardiner. Selv sammenplantningen er meget fin og sommerlig. Udenfor trænger det grønne sig lokkende på. Blandt borgerskabet og andre med midler begyndte man omkring 1850erne at have sommer- og vintergardiner til at indramme vinduet med. En trend der holdt i over 100 år. Oftest var sommergardinerne lette og med blomstermotiv. Vinterens var mere uldne og ensfarvet. Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10387

MELLEM GANGE

Det mennesketomme rum med en åben dør og lyset strømmende ind ad vinduet er et tema for Mogens Strunges fotos fra præstegården. Selvom der ikke er mange indendørsfoto. Han har især fotograferet de atypiske rum – som her gangen mellem de forskellige stuer og værelser.

Det er rolige og tænksume billeder af et rum, der ellers kan være meget hektisk, når man modtager gæster, selv skal ud ad døren, eller man skal fra et værelse til et andet. Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10394

DET SKJULTES SKØNHED

Iblandt Mogens Strunges fotografier er der nogle, som har en klar reference til kunstmaleren Vilhelm Hammershøis billeder af vinduer og døre. Dog er der aldrig personer med i motivet på disse af Mogens Strunges foto.

Han følger strømme af lys gennem vinduerne, og skyggerne det giver. Han får på den måde affotograferet nogle af de mere skjulte og private rum i præstegården frem for de rum, hvor man underholder gæster.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10395

BLØDE AFTENSKYGGER

Aftenslumringens lange lige skygge fra taget på præstegårdens længe over for de bløde silhuetter af grene fanget på husmuren.

Udover at Morgens Strunge får foreviget bygningsdetaljer som trapper, gelænder, vinduer, døre og andet ved præstegården, så er det helt andre ærinder han har med sine billeder. Han fotograferer det samme igen og igen – uden at blive færdig, fordi der hele tiden opstår nye spil mellem lys og mørke. Det er ikke præstegårdens forandring, der er formålet. **Foto:** Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10388

HÅRDE SLAGSKYGGER

Skyggen fra det store gamle træ er væltet ned på taget. Det lyse murværk, de mørke skygger og alle de mellemlignede gråtoner på billedet af en halv præstegård. Det tydeligvis ikke helheden og det dokumentariske ved fotografiet, som interesserer Mogens Strunge. Han opskærer bygningen i motiver, der passer til de skygger han ser. Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10389

HIMLEN

Konturen af de store gamle træer i modlys med skyer, som filtrerer lyset, er også et emne i Mogens Strunges tusindvis af fotos.

Den høje skorsten og markante bygning fra Orthana er helt underordnet. Ligesom også kirkegårdens vældige gravsten heller ikke er målet for kameralinsen. I stedet vælger han den oplyste himmelbue med de nøgne vintertræer, som danner en perfekt linje gennem billedet af uendelighed. Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10390

REFLEKSION

Genspejlinger af træerne og kirken i vandet så der var to af det hele – én original og én kopi. Et dobbelt billede hvis ikke det forreste krogede træ var med som mørkt modstykke til den hvide baggrund. Overfor Tårnby Kirke og præstegård lå præstekæret, indtil det i starten af Anden Verdenskrig blev nedlagt. Der blev bygget et syge- og plejehjem på grunden. Begge dele har præsten fotograferet, men af helt forskellige årsager. **Foto:** Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10391

GUDDOMMELIGT LYS

På de tykke kirkemure kastes skyggen af det blyndfattede vindue. Det blide lysindfald er det interessante – i forhold til de over 11.000 fotografier er der ikke mange af kirkens indre.

Mogens Strunge skriver i sine historiske små bøger om Tårnby et forsvar for, at kirken her er meget ældre end den i Store Magleby. I 1943 udgiver han også en billedbog om Tårnby Kirke sammen med sine konfirmander med fotos fra kirken og omgivelserne.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10374

SOLBELYST DAGLIGSTUE

Vinduerne kaster lyset rundt i stuen. Mogens Strunge fanger solstriberne på vejen hen over væggen, da de rammer den syvarmede lysestage. Det kommer næsten til at ligne et alter.

Alterstager er nu om dage enarmede, som i par står med meget tykke alterlys, der kan brænde meget længe. Fra omkring 1900 bredte sig en mode i kirker med at have syvarmede stager. De bruges også i den jødiske tro og er et symbol på skabelsesberetningen fra det gamle testamente. I grundtvigske kredse er stagen et symbol på livets træ.

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarliv, B10375

EN GAMMEL KIRKEKLOKKE

Et yndet emne for Mogens Strunge er en kirkeklokke på præstegårdens gårdsplads. Her inspirerer lyset og skyggerne også til hans foto. Træets blade filtrerer solstrålerne og bliver til en flagrende skygge bag ved den urokkelige kirkeklokke. En modsætning i materiale. **Foto:** Tårnby Stads- og Lokalkiv, B10376

FLERE UDSILLINGER

Langt største parten af de 11.000 dias er billeder af naturen – måske med præstegården, kirkemuren eller Tårnby Kirke i det fjerne. Genstanden for fotograferingen har dog været et mere kunstnerisk for Mogens Strunge. Perifert kan indimellem ses hunde og en sjældne gang mennesker – der er kun få egentlige portrætter. Ligesom det uden for præstehaven og kirkegården i Tårnby er meget begrænset i samlingen.

Vægten er på det lige uden for præstegårdens hoved- og havedør. Bevoksningen omkring gårdspladsen og havens buske, blomster og forskellige træer har fået sit eget liv i Mogens Strunges billeder.

Med så righoldig en samling er det ikke sidste gang at Tårnby Lokalkiv vil dykke ned i mængderne af fotografier fra Mogens Strunges kamera.

DATTERENS DAGBOG

En af Tårnby Stads- og Lokalkivs mange perler er en række dagbøger fra tiden 1938-1947, ført af Birgit Strunge. Hendes detaljerede dagbog dækker blandt andet hele besættelsestiden.

En vidunderlig kilde til en ung kvindes dagligliv under krigen, og også historien om hvordan besættelsen påvirkede Tårnby.

Du kan læse Birgit Strunges dagbog – foreløbigt fra årene 1938-1940 – på lokalarkivets hjemmeside.

Blandt Mogens Strunges fotos er der utrolig mange af træer og buske, og kun få af familien. Her er Birgit Strunge kravlet op i et træ. Formentlig taget omkring 1940-1942. **Foto:** Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10367

TÅRNBY STADS- OG LOKALARKIV

På hjemmesiden "lokalarkiv.taarnby.dk" kan du finde flere historier.

TÅRNBY-RUMMET, HOVEDBIBLIOTEKET

En del trykt materiale kan du finde i Tårnby-rummet på Tårnby Hovedbibliotek, Kamillevej 10. Du kan på "arkiv.dk" se de lokalhistoriske fotografier fra Tårnby.

De lokalhistoriske fotografier fra Tårnby kan du se på www.arkiv.dk

MIDT PÅ AMAGER OG KASTRUP GLAS

på Kastrupgårdsamlingen, Kastrupvej 399. På "kastrupgaardsamlingen.dk" kan du se åbningstiderne.

UDSTILLINGSCENTRET VED DIGET

er åbnet med helt nye udstillinger på gården Ved Diget 26. På "lokalarkiv.taarnby.dk" kan du se åbningstiderne.

Middagsselskab

Sollyset på den hvide dug, det blankpudsede sølvtøj og de skinnende vinglas giver et modstykke til de mørke omgivelser. En lidt vemodig venten på bordets gæster.

Fotograf: Mogens Strunge

Foto: Tårnby Stads- og Lokalarkiv, B10397

Fortæl om præstegården og kirken i Tårnby

Arkivet har brug for hjælp til at tidsfæste de mange fotografier fra Mogens Strunge. Ligesom den præcise placering også ville bidrage til historien, som præstens billeder kan fortælle.

Du kan også fortælle, hvad du ved om de billeder, der er i dette Glemmer Du. Der er endnu flere fotografier af Mogens Strunge på arkiv.dk. Skriv til arkivet på arkiv.hb@taarnby.dk og fortæl, hvad du ved.